

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó Rt.

DÉLI HIRLAP

A timisorentali törvényes bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

A quebeci szövetséges értekezlet, melyben az utóbbi napokban Roosevelt és Churchill is részt vett, utónai és politikai határozatokat hozott. Az értekezletről kiadott közlemény, mely a szövetségesek előbbi, ly természeti közleményeihez viszonyítva meglehetősen szűkszavú, utal arra, hogy a háborus határozatoknak Szovjetországot érintő részéről tájékoztatni fogják Moszkvát. Az értekezlet politikai jellegű határozatait titok fedi. A közlemény csak annyit mond, hogy London és Washington e tekintetben is egyetért. A francia kérdéssel különösen behatóan foglalkoztak.

Feltűnést keltett az a hír, mely szerint Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere lemondott tisztviseléséről. Már a múlt héten történt célzás arra, hogy Sumner Welles különleges megbízatást kap. A washingtoni külügyminisztérium szóvivője a lemondást nem erősítette meg, de nem is cáfolta. Sumner Welles, aki állítólag Pearl Harbourban (Hawaii-szigetek) üdül, semmiféle nyilatkozatra nem hajlandó.

Kelejen a nagy elhárító csata nem eszketenő heveséggel folyik, — állapítja meg a német hadijelentés.

Quebec

Churchill brit miniszterelnök és Roosevelt, az Egyesült Államok elnöke az augusztus 11 óta Quebecben folyó szövetséges háborus értekezletről kedden közleményt adott ki, melyet amszterdami értesülés nyomán a német távirati iroda is ismertet. A közlemény kiadása a szövetségesek kanadai megbeszéléseinek végét jelenti.

Bevezetőül a közlemény hangoztatja, hogy vizsgálat tárgyává tették mindazokat az időszaki kérdéseket, melyek Roosevelt és Churchill májusvégi washingtoni találkozására óta felmerültek és foglalkoztak az azóta történt világeseményekkel. Meghozták a szükséges határozatokat a két szövetséges nemzet közötti akcióinak biztosítására. A közlemény rámutat az összhang megőrzésének szükségességére mind a követendő cél, mind a hadvezetés tekintetében. Leheféleges, hogy a jövőben Roosevelt és Churchill szűbben fog tanácskozni egymással.

A quebeci közlemény a továbbiakban kiemeli, hogy a két államférfi a tónai jellegű megbeszéléseik igen nagy mértékben foglalkoztak a Japán elleni háborúval és Csungking-Kína hatékony megsegítésének kérdésével. Az erre vonatkozó megbeszéléseken Soong, a csungkingi kínai kormány külügyminisztere is részt vett. Roosevelt és Churchill minden téren jóváhagyta a szövetséges vezérkarok előterjesztéseit.

A politikai kérdések tekintetében is megállapították a nézetek azonosságát, — hangoztatja a továbbiakban a közlemény. — Még ez év folyamán az illetékes brit és amerikai tényszerű újabb értekezletre illeik össze.

Érdekes a quebeci közleménynek az a része, mely a határozatoknak Moszkvával való közlésére vonatkozik. Az értekezlet határozatairól, amennyiben a Nemzetország és Olaszország ellen folyó háborúval állanak összefüggésben, részletesen tájékoztatják a szovjet kormányt, — mondja a közlemény.

Befejezésül Roosevelt és Churchill közleménye megállapítja, hogy a quebeci értekezleten különös figyelmet szenteltek a Nemzeti Felszabadítás Francia Bizottságának. Ezzel kapcsolatosan egyé-

Churchill és Roosevelt közleményt adott ki a quebeci megbeszélésekről

A háborus határozatokról a Szovjetet is tájékoztatják

Változások a német polgári közigazgatás vezetésében

Frick német belügyminisztert cseh-morva védnökké nevezték ki — Himmler birodalmi rendőrtónök lett az új belügyminiszter

Keleten változatlan heveséggel tombol a nagy elhárító csata — Párizst újabb légitámadás érte Bolgár hajót torpedózt meg egy szovjet tengeralattjáró — Sumner Welles lemondott

A Badoglio-kormány intézkedései Róma nyílt várossá való nyitvánítása következtében

ként még e hét folyamán több szövetséges hatalom közös nyilatkozatot hozt nyílt várososságra.

Róma

Az olasz fővárosban — mint az Európrepress jelenti — három nap óta éjjel-nappal megismétlődtek a légi riadók. Légi riadó volt a péntekről szombatra virradó éjszaka, szombaton délnél és a hétfőre virradó éjszaka is. Az éjszakai riadók idején angolszász repülőik jelentek meg a város fölött, a nappali riadók azonban nem jártak Róma fölött repülőgépek. A légi riadó ideje alatt az olasz főváros légvédelme nem lépett működésbe, a fényszórókat sem használták. A légi veszélyt jelző szírnél mindazonáltal megszólaltak, mert Anglia és az USA még nem ismerték el nyílt városnak Rómát. Az olasz sajtó felszólította az örök város la-

koságát, hogy minden eshetőséggel számolva, továbbra is tegyen eleget a légóalmi intézkedéseknek és riadó alkalmával vonuljon az óvóhelyekre.

Stefani-jelentést ismerték a Radar hírgyűnökség. E szerint a Badoglio-kormány Rómának nyílt várossá való nyitvánításával kapcsolatban arra kérte a vajkánt és a svájci kormányt, közöljék a londoni és washingtoni kormányokkal az olasz kormány következő határozatait és intézkedéseit.

Róma városának védelmi berendezéseit kivonták a működésből, léghárító ütegeknek megtiltották a tüzelést a vadászrepülőök pedig parancsot kaptak, hogy Róma fölött ne harcoljanak. Az olasz és német csapatok parancsnokságát és a katonaságot elávoitják Rómából, s az olasz fővárosban csak a közrend fenntartását biztosító helyőrség marad. A római vasúti csomó-

pontot nem használják semmiféle katonai célra. A fegyver- és lőszeranyagoknak Romából való kitelepítése folyamatosan van.

A Gazzetta del Popolo című olasz lap Róma nyílt várossá való nyitvánításával foglalkozva rámutat arra, hogy a Badoglio-kormány e határozata a Vatikán és Olaszország között fennálló megegyezésre vezethető vissza. A Szentzsék és Olaszország között érvényben lévő konkordátum első cikkelye értelmében ugyanis az olasz kormány gondoskodnia kell arról, hogy Rómától távolítottson mindent, ami a város pápai székhely-jellegét sérthetné.

A munkácsék és hagyományok védelme csak másodsorban jöhet szóba — állapítja meg a Gazzetta del Popolo — mert ebben a vonatkozásban nagyon sok olasz város helyzete hasonlít Rómához. (—.)

A politikai arcvonal

A nagy kérdés: megy-e Eden Moszkvába, vagy nem?

Bern. (Rador). A Stefani olasz hírgyűnökség jelenti: Londonból származó értesülések szerint a quebeci értekezlet eredményei s főleg az a visszahívás, melyet Litvinov visszahívása előidézett a szövetségesek viszonyában, csak akkor válik majd nyilvánvalóvá, ha elől a kérdés: megy-e Eden Moszkvába, vagy nem?

Ha az angol külügyminiszter Moszkvába megy, ez azt jelentheti, hogy az oroszok kielégítő választ kaptak a második arcvonal felállítására vonatkozó követeléseikre, — mondják Londonban. — Ha viszont Eden moszkvai látogatása elmarad, ez arra enged következtetni, hogy az európai második arcvonal felállítását jövő tavaszra halasztották.

A Journal de Genève című svájci lap londoni tudósítója azt írja, hogy Moszkvának a hármas — angol-amerikai-szovjet — értekezleten való részvétele attól függ, hogy elhatározzák-e vagy sem a második európai arcvonal felállítását.

CHURCHILL E HÉT VÉGÉIG QUEBECBEN MARAD

Lisszabon. (Rador). A Stefani olasz hírgyűnökség jelenti: A hivatalos brit hírközvetítő szolgálat közlése szerint a quebeci értekezlet befejezéshez közeledik. Stimson északamerikai hadügyminiszter már el is utazott Quebecből. Hamarosan távozik a városból Hull északamerikai külügyminiszter és Soong, a csungkingi kínai kormány külügyminisztere is.

Churchill brit miniszterelnök hír szerint e hét végéig meghosszabbítja quebeci tartózkodását.

CHURCHILL NYILATKOZATA

Amszterdam. (Rador). A német

távirati iroda jelenti: A brit hírszolgálati gyűnökség közlése szerint Churchill brit miniszterelnök a quebeci újságírók előtt kijelentette, hogy egy rövid és

egy hosszútartamu háboru tervét készítették elő Japán ellen. A tervekről sürün tájékoztatták Soong csungkingi külügyminisztert.

Személyi változások a német polgári közigazgatásban

Berlin. (Rador). Kedden nyilvánosságra hozott közlemény bejelentette a német központi polgári közigazgatásban történő személyi cseréket, amelyek — mint egy magyarúzat megjegyzi — nem leptek meg senkit, minthogy várhatók voltak.

A változások a cseh-morva védnök személyét érintik. Neurath Konstantin báró ugyanis előrehaladott korára, főleg pedig egészségi állapotjára való tekintettel visszavonult állásától. Helyébe birodalmi védnöknek Frick dr eddigi birodalmi belügyminisztert nevezték ki, aki az új közigazgatás

megszervezésében különös érdemeket szerzett. Himler vezér és kancellár — aminő mondják — a központi vezetés elhatározó jelentőségű ügyeinek döntésében továbbra is felhasználja Frick dr. képességeit.

A belügyminiszteri székbe Himmler, a német rendőrség tónöke került. Himmler ebben a minőségében már eddig is nagy részt vett a belügyminisztériumban.

Hierl Konstantin birodalmi munkavezető a munkaszolgálat terén végzet munkájának elismerésül birodalmi miniszterre nevezték ki.

A japán külügyminiszter hosszasan tanácskozott a német nagykövettel

Tokió. (Rador). A Stefani olasz hírgyűnökség jelenti: Szigemiczu japán külügyminiszter hosszasan tanácskozott Sjahmer tokiói német nagykövettel az európai helyzetről.

Tokió. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A volt japán államférfiak csoportja — melyben a többi között helyet foglalnak Hiranuma, Konoye, Yonai és Hirota volt miniszterelnökök, valamint Vakaczuki, a titkos államtanács elnöke, augusztus 30-ra küll- és belpolitikai megbeszélésre hívta meg a jelenlegi japán kormány tagjait Tokióba.

A háboru kijörese óta a japán kormány nyolc ízben hívta meg eszmecserére a volt államférfiakat, akik most a

maguk részéről létek a meghívás vi szonásának jogával.

KÖZHIVATALOKNAK NEM POLITIZALHATNAK OLASZORSZÁGBAN

Róma. (Rador). Rendeletörvénnyel szögoran megtiltották a prefektusoknak és a belügyminisztérium kétélékébe tartozó tisztviselőknak, hogy bármely politikai párt vagy társaság tagjai legyenek. A tilalom vonatkozik a rendőrségi tisztviselőkre, a rendőrség és a tüzoltóság fegyveres alakulataira is.

LETARTÓZTATOTT SVAJCI KOMMUNISTA VEZETŐ

Bern. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti: Hivatalosan közölték,

Hogy Léon Nicole kommunistaügynököt augusztus 20-án a svájci hatóságok letartáztatták. A letartóztatás indoklásul hangoztatják, hogy Nicole a szövetségi tanács

különböző határozatait nem tartotta tiszteletben s az e miatt ellene indított vizsgálat érdekében szükség volt Nicole őrizetbevételére.

Szeparatista kormány alakult Sziciliában?

Róma. (Rador). Paterno di Sessa márkai, szicíliai diplomata levelet intézett Badoglio tábornagy miniszterelnökhöz. A levelet a Messaggero című lap közli.

A levélben az olasz márkai megjegyzi, hogy hír szerint, amelyről mindenki azt szeretné, hogy hamisnak bizonyuljon, Sziciliában szicíliaiakból álló kormány alakult. A kormány szeparatista és Olaszország ellen tiltakozó programmal létesült. Nincsen ideje a felhántorgatásnak, — írja Paterno di Sessa márkai, — mert a haza veszélyben van a védelmére mindannyiunknak tömörülnünk kell. Szicília az alkotmány és egység keretén belül megfelelő időben számot kér majd azokról az okokról, amelyek lehetővé tették a sziget invázióját.

Szeparatizmusról beszélni ma — folytatódik a levél — bűn a hazával szemben s szeparatizmusról beszélni holnap: szégyenletes lemondást jelent arról az évezredes múlttól, amelyre a szicíliaiak féltékenyek és büszkék.

A márkai éppen ezért, a nélkül, hogy különleges meghátralapása volna, de abban a bizonyosságban, hogy a szicíliaiak többségének érzelmét fejezi ki, azt javasolja Badoglio tábornagnak, nevezzen ki a kor-

mányba egy szicíliait. Ezzel — ugye mond — bizonyossá tennék a keményen és rettentően megpróbált Sziciliában azt, hogy olasz, és olasz marad mindig, bár ideiglenesen idegen uralom alatt áll.

A Messaggero, miután hangsúlyozza, hogy a levél újabb kinyilvánítása annak a törhetetlen hazafilasságnak, amelyről ezekben a tragikus pillanatokban a szicíliaiak

Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere lemondott

Buenos-Aires. (Rador). A Stefani olasz hírszolgálati iroda közli: A Washingtonban megjelenő Evening Star című lap jelel, hogy Sumner Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere lemondott. A lap a jelentéshez hozzáfüzi, hogy Roosevelt elnök Quebeccből való visszatérésekor foglalkozik majd ezzel az ügygel.

MAJSZKIJ TEHERÁNBAN TÁRGYAL

Antiochia. (Rador). A német távirati iroda közli a teheráni rádió hírelt, mely szerint Majszkij, a Szovjet helyettes külügyi népbiztosa, jelenleg Teheránban tartózkodik, ahol

annyi bizonyosságot adtak, megjegyzi, lehetetlen, hogy a levél tartalmazta sugalmazást a kormány ne vegye figyelembe.

AZ AMERIKAI NAGYKÖVET MOLOTOVNAL

Bern. A Baseler Nachrichten moszkvai jelentést közli, amely szerint különböző találgatásokra adott alkalmat az a hír, hogy Standley amerikai nagykövet szombaton meglátogatta Molotovot. A hírrel kapcsolatban megállapították, hogy ezuttal udvariassági látogatásról volt szó, amely nem állott összefüggésben Litvinov volt washingtoni szovjet nagykövet visszahívásával.

az iráni államférfiakkal folytat megbeszéléseket.

VAMUNIO

CSILE ÉS ARGENTINA KÖZÖTT

Buenos Aires. Fernandez csilei külügyminiszter és Storni argentin külügyminiszter három pontból álló egyezményt írt alá. Az egyezmény első pontja kimondja a vámuniót, amelyet, mihelyt lehet, megvalósítanak. A második pont a közlekedést szabályozza és utáhlózat kiépítését tervezi a két ország között. A harmadik pont a Mendoza és Csile közötti alagut megépítésének tervét foglalja magában. Az alagut télen is — amikor az utak járhatatlanok — biztosítaná a közlekedés folytonosságát.

Jelentéseink a harcterekről

Keleten nem csökkenő hevességgel folyik a nagy elhárító csata

Berlin. A német vezéri főhadiszámlás legújabb jelentése szerint a keleti harcúterén a nagy elhárító csata nem csökkenő hevességgel tovább folyik. Mindenütt ahol a szovjet csapatok erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel a német állások ellen a Miusznál, Izjum és Charkov körzetében, valamint Sisdától délre támadást intéztek, a legújabb veszteségek mellett vereséget szenvedtek. Egyetlen hadtest szakaszán tegnap 116 bolsevista páncélost lötek le.

A német légiőrnagy harci és közelharci repülőkötelékekkel támogatva az elhárító harcokat és szovjet páncélosok, valamint gyalogsági csapatok készenléti állásait szétszórta. Éjtszaka a szovjet fontos utánpótlási vonalait és csapatszálásokat bombázták. Tegnap a bolsevisták 263 páncéjost és 95 repi-

lőgépet veszítettek, ezek nagy része csatarepülő volt.

Typez, az egyik páncélos vadászcsapat őrzetője, augusztus 19-én a Vjaszmatól délre folyó harcokban 32 támadó bolsevista páncélosból 30 perc alatt 11-et lelőtt.

Szicília keleti partvidéke előtt gyors német harci repülőgépek nappali támadás alkalmával egy közepes nagyságu ellenséges szállítóhajót nehéz űrméretű bombákkal palatokat értek el.

A megszállt nyugati területek fölött német vadászipilóták tegnap két nehéz északamerikai bombázó repülőgépet lötek le. Néhány könnyű ellenséges bombavejő repülőgép az elmúlt éjtszaka zavaró repülés, végzet északnyugati területek fölött. Néhány bomba tervszerűen ledobásával jelentéktelen épületekharok támadtak.

jelent: Kedden estefelől angol repülőgépek Párizs környéke felett jártak, s főleg a nyugati negyedeket támadták hevesen. A ledobott gyújtó és robbanóbombák a francia polgári lakosságnak súlyos veszteségeket okoztak. A támadásnak több halalos és sebesült áldozata volt.

BOLGÁR HAJÓT TORPEDOZOTT MEG EGY SZOVJET TENGERALATTJÁRÓ

Szofia. (Rador). Várnából jelentik, hogy a „Varna“ nevű bolgár hajót egy szovjet tengeralattjáró megtorpedozta. A hajó személyzete közül harmincketten, köztük a kapitány is életét vesztette s mindössze öt tengerészt sikerült megmenteni.

ELIENSÉGES REPÜLŐGÉPEK SVÉD FELSEGTERÜLET FÖLÖTT

Stockholm. Svédország déli és nyugati területe fölött több idegen repülőgép jelent meg. A felszállt svéd vadászipilóták a repülőgépeket elűzték és közülük kettőt kényszerleszállásra kényszerítettek. A gépek — amelyekről kiderült, hogy brit vadászipilóták — a kényszerleszállásor tönkrementek. Személyzetüket őrizetbe vették.

A THORN NEMET SEGEDCIRKALÓ BEFUTOTT EGY JAPAN KIKÖTŐBE

Tokió. (Rador). A Stefani iroda jelenti: A Thorn nevű német segédcirkáló befutott a yokohamai kikötőbe. Útján 100.000 tonnát kitevő 8 hajót süllyesztett el s többet, köztük egy ausztráliai és két norvég hajót zsákmányul ejtett.

Nagy angolszász hajókaravánt támadtak az olaszok a Földközi-tenger közepén részén

Róma. (Rador). Az 1187-ik olasz hadijelentés:

Olasz repülőgépek a Földközi-tenger közepén részén megtámadták egy hadihajóktól és repülőgépektől erősen biztosított nagy angolszász hajókaravánt. A ledobott bombák elhaláltak és lángaborítottak egy nagy rombolót, két szállítóhajót összesen 15.000 tonna úrtartalommal pedig súlyosan megrongáltak.

Angolszász repülőgépek kedden Nápoly és Salerno vidéke fölé repültek.

KATONAI BEHÍVÁSOK OLASZ-ORSZÁGBAN

Róma. (Rador). Az olasz hadügyminisztérium elrendelte az 1906-os korosztályhoz tartozó s ideiglenesen hazabocsátott aljásipilóták és közlegények behívását, akiket szolgálásra alkalmasnak minősítették. A rendelet a gyalogsághoz, gépesített alakulatokhoz, határőrnémetekhez és a légi fegyvernem szárazföldi alakulataihoz beosztott személyekre vonatkozik.

A MILÁNÓI BIBOROS-ÉRSEK CSODÁLATOS MENEKÜLÉSE

Róma. Milánó legutóbbi bombázás alkalmával az egyik bomba elpusztította az érseki palotát is, amelyben Schuster bíboros-érsek tartózkodott. A romok más személyekkel együtt az érseket is elborították és életéért komolyan aggódtak. Azonnal megkezdék a romok eltakarí-

tását és azok alatt sértepleni megtalálták Schuster bíboros érseket.

UI NÉMET FEGYVER

Berlin. Német újságok egy új német fegyver képét közlik, amelyet most használtak első ízben a keleti harcúterén, kiváló eredménnyel. Gépesített nagylővegről van szó, amely más felhasználati lehetőségek mellett azzal a feladattal is bír, hogy az utakat elzáró páncélosokat elpusztítsa és a német Tigris-tankok számára az utat szabaddá tegye.

UJABB LEGITÁMADÁS ÉRTE PÁRIS KÖRNYÉKÉT

Párizs. (Rador). A Stefani iroda

Svédország a semlegességért és a békéért

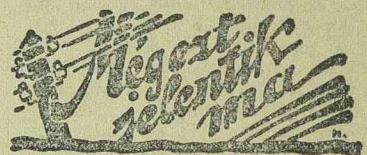
Stockholm. (DNE). Günther svéd külügyminiszter Karlskrona városában nagyobb beszédet mondott és ismét kinyilvánította Svédországnak az elhatározását, hogy szigorúan ragaszkodik semlegességéhez és a békéhez. Az elhatározást semlegesség mellett Svédország továbbra is kitart, de ugyanekkor — mondotta a külügyminiszter — a

svéd nép kész a védelemre és mint eddig is, szilárdan elhatározta, hogy minden támadással szemben védekezik. Aki bennünket fenyeget vagy erőszakkal akar a háborúban való részvételre kényszeríteni, az a mi ellenségünk. Svédország számára fontos, hogy az elkövetkező béke igazságos, előrelátó és általános legyen.

Kereskedők árukészletének biztonságba helyezése

Bucuresti. (Rador). A bombázások elleni védelmi intézkedések során ajánlatos, ha a kereskedők nem egy helyen tartják árujukat, nehogy esetleges bombázás az egészet elpusztítsa.

Azok a kereskedők, akiknek üzlethelyisége alatt alaghelyiség vagy pince van, árujuk java-részét helyezték ott el s az üzlethelyiségben csak kis részét tartásák. A nagy készlettel rendelkező cégek küldjék árujukat falura vagy vidékre, végül, minthogy a törvény lehetővé teszi, hogy a kereskedőknek, arra, hogy tárolás végett lerakatot létesítsenek, járjanak így el. A lerakat címét az üzletben függesszék ki. A lerakatban eladást nem végezhetnek.

A DOPOLAVORO-INTÉZMÉNY TOVÁBB MŰKÖDIK. (Róma). Az olasz munkások Dopolavoro szervezete, amely a munkásoknak szabad idejükben való szórakoztatásáról és oktatásáról gondoskodik, a jövőben is folytatja működését. A Dopolavoro szervezet külön biztosa köriratban tudatta ezt a vidéki szervezetek vezetőségével.

A BOMBATÁMADÁS KÖVETKEZTEBEN A MILÁNÓI KATOLIKUS EGYETEM IS MEGRONGALÓDOTT. (Róma.) A Vatikán felhívatalos lapja, az Osservatore Romano közli, hogy a milánói Jézus Szíve-egyetemet a bombatámadás okozta súlyos kár miatt bezárják. Az őszi egyetemi vizsgákat a Piacenza-tartománybeli pápai Jézus Szíve-intézetben tartják meg.

A MODENAI VOLT FASISZTA TITKART FEGYVERREJTEGETES MIATT ELITÉLTÉK. (Róma). A hadi törvényszék Pontiani Francesco modenai volt fasiszta titkárt és volt nemzet tanácsos fegyverrejtegetés miatt háromévi fogházra ítélte. (Rador)

A HÖSEG KÖVETKEZTEBEN SVÁJCBAN MEGINDULNAK A GLECCSEREK. (Bern.) Svájcban olyan példátlanul nagy hőség uralkodik, amely emberemlékezet óta nem volt. Az alpesi hó a hőség következtében olvad, a víz megduzzasztja a hegyi patakokat, amelyek több helyen már árvaizot okoztak. Egyes községek víz alá kerültek. Némely helyen a hegyi patakok vize törtre a gleccser-falakak és meglazította a gleccsereket is, amelyek a hegygerincekről lefelé csuszának és pusztítással fenyegetik az alatta elterülő völgyeket. A hatóságok minden intézkedést megvettek a nagyobb szerencsétlenségek elhárítására.

TOKIO KÖLTÖZKÖDIK. (Berlin.) Japánban is mind nagyobb buzgalommal foglalkoznak a polgári lakosság légvédelmének fejlesztésével. Ebből a szempontból a legfontosabb gondot a hét és félmillió lakosú Tokió jelenti. A főváros lakóházainak nagyrésze ugyanis viszonylag nagyon gyenge, a falak legtöbbször papírból készülnek. Ez az építkezési mód nem annyira az időjárás parancsa, mint inkább a földrendést megelőző védekezési mód és a mellett igen gazdaságos. Ilyen házakban természetesen óvóhelyről szó sem lehet, más, sűrűn lakott menhelyekben viszont azért lehetetlen óvóhelyeket építeni, mert a talajvíz már egy méteres mélységben előtör. Eppen ezért a tokiói városi hatóságok elhatározták, hogy a városnak a veszélyeztetett negyedek alkalmas helyre átteleltetik. Az újjaépített lakónegyedekben azután gondoskodnak arról, hogy a lakosság légitámadás esetén megfelelő óvóhelyekkel rendelkezzen. (MN)

14. beszéző 2-10
Főhadászok 3, 5, 7 és 9 kor.

FORUM-MOZI, ARAD

Ma. Megható történet, mely egy zeneszerző életét eleveníti meg.

Ki boldogabb mint én

Megható történet. A főszerepben: **Tito Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto.**

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSÁKÁNY BÉLA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

24

A mindenkor szükséges gabona- és lisztmennyiség rendelkezésre állása érdekében a katonai és polgári ellátási államtitkárság a kereskedelmi és a kereskedelmi rendszer szerint élő paraszthalmalokat arra kötelezte, hogy napi 24 órai munkaidőt számítva, 30 napi órás mennyiségnek megfelelő búzát vagy lisztet tartsanak a malom területén vagy közvetlen közelében lévő raktárban, illetve tárolóban. A mennyiségből legalább 25 százalékot fehér vagy barna lisztnek kell lennie. Ez a mennyiség 1943 szeptember 15. és 1944 július 15. között állandóan raktáron tartandó. Az illető malom a mennyiségből ugyan végezhet eladást, az eladott mennyiséget azonban 3 napon belül pótolnia kell. Hasonló kötelezettség terheli a pékműhelyeket, amelyek már szeptember 1-től 7 napi ellátáshoz szükséges fehér és barna lisztet, továbbá külön 20 százalék tartalék-mennyiséget tartoznak műhelyükben, vagy ennek közvetlen közelében tartani. A mennyiség, a belső történet használat után kiegészítendő. Indokolt esetben az illetékes megyei prefektúra felére szállíthatja le a malomok és pékműhelyek részére megszabott mennyiséget. Az államtitkárság rendelte magánüzemeltetést is megengedi a tartalékolást: mindenkinél joga van arra, hogy egy helyből malomból vagy lisztüzletből egy ízben 10 kilogramm fehér lisztet vásároljon s a mennyiséget megőrizze. (M. O. 1943 VIII. 19., 1344. számú rendelet.)

Szintén a gabonakészlet és készlet felhasználását kívánja biztosítani az államtitkárság másik rendelete. A rendelet kimondja, hogy a vetőmagra, saját szükségletre és 10 százalék engedélyezett tartalék-mennyiség leszállítása után a 3000 kilogrammál nagyobb búza-, rozs-, árpa- és zabkészlettel rendelkező termelő csak fokozatosan hozhatja forgalomba a gabonaféléket. Így, 3000 és 5000 kilogramm között lévő mennyiségnél augusztus hónapban 75 százalék, szeptember hónapban 25 százalék, 5000 és 10.000 kilogramm között augusztus hónapban 50 százalék, szeptember hónapban 25 százalék, 10.000 és 25.000 kilogramm között augusztus hónapban 30 százalék, szeptember hónapban 20 százalék, október és november hónapban 20—20 százalék, 25.000 és 50.000 kilogramm között augusztus hónapban 25 százalék, szeptember hónapban 20 százalék, október és december hónapban 15—15 százalék, január hónapban 10 százalék, 50.000 és 100.000 kilogramm között augusztus hónapban 20 százalék, szeptember, október, november és december hónapban 15—15 százalék, január és február hónapban egyenként 10 százalék, 100.000 és 150.000 kilogramm között augusztus hónapban 15 százalék, szeptember és október hónapban 10—10 százalék, november hónapban 15 százalék, december, január, február, március és április hónapban 10—10 százalék, 150.000 kilogramm feletti mennyiség esetében havonta 10 százalék adható el. Ha a termelő az illető hónapra megszabott százalék-mennyiséget nem adta el, a következő hónapok alatt forgalomba hozhatja. (M. O. 1943 VIII. 19., 1347. számú rendelet.)

Ebbe a körbe tartozik egy harmadik államtitkársági rendelet, amely a 3000 kilogrammál nagyobb befogadóképességű gabonaraktárak és tárolók tulajdonosát, illetve bérletjét különféle adatok bejelentésére kötelezi. (M. O. 1943 VIII. 19., 1348. számú rendelet.)

A gabonának és lisztnek engedély nélkül történő vasúti szállítása megakadályozására a vasúti vezérigazgatóság újabb körrendeletben utasította az alárendelt szerveket, hogy nyújtsanak segédkeztet a visszaélések kiderítésére. (Curentul, 1943 VIII. 20., 5370. szám.)

A katonai és polgári ellátási államtitkárság

Ujabb pénzügyi rendelkezések

1. A jutalmak adómérséklése

A pénzügyminisztérium ez év május 1-én kelt 251.459. számú körrendeletével részletesen magyarázza az egyenes adótörvény 44. szakasza 1. pontjának utolsó bekezdését. Ez a bekezdés az alkalmazottak jutalmainak, úgynevezett grafifikációinak, adómérséklését szövegezi. A magyarázat sok újítást tartalmaz, amit egymagából a törvény szövegéből kiolvasni nem lehet. Épp ezért végrehajtási utasítás jellegével bír.

A rendelet elvként kimondja, hogy a magánalkalmazottnak nyújtott jutalmak egy év alatt legfeljebb három ízben részesülhetnek 75 százalékos adómérséklésben, s minden egyes jutalom csak annak az összegnek az erejéig élvezi a mérséklést, amely a havi fizetését meg nem haladja. Más szóval, a hetvenöt százalékos adómérséklés az egy év alatt folyósított jutalmak csak ama összege után számítható, amely a három havi fizetés összegét meg nem haladja.

E szerint az adómérséklés szempontjából teljesen egyenlő elbírálás alá esik, ha az alkalmazott egy év alatt egyszer kap cégtől oly jutalmat, amely három havi fizetését meg nem haladja, vagy egy év alatt három ízben kap oly jutalmat, melyeknek egyike se nagyobb havi fizetésének összegénél.

A rendelet a mérséklés elnyerését tehát két feltételhez köti:

1. Egy év alatt a jutalom ne haladja meg a háromhavi fizetés ellenértékét.

2. Ne kapjon egy évben háromnál több ször jutalmat.

A mérséklés kiszámítása a következőképpen történik:

Az adómérséklésben részesülő jutalom 25 százalékát el kell osztani azoknak a hónapoknak a számával, amelyeknek tartamára vonatkozik a jutalom. A felosztott részeket az egyes hónapokban folyósított rendes fizetés összegéhez hozzá kell adni, hogy ily módon közös adóalapot adjanak. A jutalomnak azt a részét viszont, amely a mérséklés határát meghaladja, tehát mérséklésben nem részesülhet, teljes egészében kell azok között a hónapok között felosztani és azoknak a hónapoknak fizetéséhez esatolni, amelyekre a jutalom vonatkozik.

A rendelet a kiszámítás módját több gyakorlati példával világítja meg.

a) 1943 decemberében egy vállalat

ság enyhítette a cukrászsütemények készítésére és forgalombahozatalára érvényben lévő rendelkezést, kimondván, hogy október 15-ig hetenként négyszer — kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap — sültet és árusítható lisztből, vajból, cukorból és tojásból előállított tészta. Gyümölcstészta és fagyalt mindennap fogyasztható. (M. O. 1943 VIII. 21., 1352. számú rendelet.)

Az országos ár-kormánybizottság megismisítette a tésztaár, piskóta és káposztás készítésével foglalkozó cégek árlistáit s e cégeket arra kötelezte, hogy úgynevezett árkiszámítási jegyzéket (registre de calculatie) vezessenek. A jegyzékbe, amelyet meggyeszképpen a kereskedelmi és iparkamara, egyebütt a községi látamoz, beírják minden egyes, pontos elnevezéssel megjelölt cikk önköltségi és eladási árát. Az árkiszámítási jegyzék alapján készült árjegyzéket e cégek tartoznak látható helyen kifüggeszteni. Mind az árkiszámítási, mind az árjegyzéket a cégtől felelős személy írja alá. Az új árjegyzéket az ár-kormánybizottsággal nem kell látmoztatni. (M. O. 1943 VIII. 19., 257. számú rendelet.)

A nemzetvédelmi minisztérium rendelet-törvénye hatályon kívül helyezte a közintézmények és magánvállalatok militarizálásáról szóló eddigi rendelkezéseket. Az új törvény bevezeti a katonai rangsor szerint való megkülönböztetést az alkalmazottak

egész évre 60.000 lej jutalmat fizet ki tisztviselőjének, akinek átlagos 30.000 lej havi fizetése volt az elmúlt évben.

A jutalom 25 százaléka, azaz 15.000 lej kerül adózás alá, még pedig 12 hónapra való felosztás formájában, olyan formán, hogy minden havi fizetéshez 1250 lej adandó hozzá, a befizetendő adó-különbözést kiszámítása céljából. A jutalom fennmaradó 45.000 lej összege mentes, mert a kifizetett jutalom nem haladta meg a három havi fizetés összegét;

b) Ugyannyi átlagos havi fizetéssel bíró tisztviselőnek egész évre 120.000 lej jutalmat folyósítanak.

Tekintettel arra, hogy a jutalom ez esetben a három havi fizetés összegét meghaladja, belőle csak a három havi fizetésnek megfelelő 90.000 lej részesül 75 százalékos mérséklésben, a fennmaradó 30.000 lej pedig teljes egészében kerül adó alá. Azaz 90.000 lejből csak 22.500 lej az adóköteles rész, amire hozzáadandó a mérséklés alá nem jutó 30.000 lej. A folyósított jutalomból tehát 52.500 lej 12 havi részletre felosztandó, minthogy a jutalom egy évre vonatkozott, míg a jutalom fennmaradó 67.500 lejes része adómentes maradt.

c) Egyenlő időközökben egy év alatt négy ízben folyósítanak egy-egy havi fizetéssel egyenlő összegű jutalmat. A havi fizetés 20.000 lej.

Az első három jutalomból egyenként 15.000 lej adómentes és egyenként 5000 lej adóköteles, három havi időközre vonatkoztatva. A negyedik jutalmat teljes egészében kell megadóztatni, ugyan- csak három hónapra való felosztás után, minthogy egy évben csak három ízben lehet adómérséklésre igényt tartani jelen esetben viszont négyszer történjen jutalomkifizetés egy és ugyanazon év folyamán.

d) Egy és ugyanazon évben négy jutalmat folyósítanak, amelyeknek értéke három havi fizetéssel egyenlő. Ezek közül csak az első három jutalom részesül mérséklésben, a negyedik teljes egészében adóköteles marad. Ha például jelen esetben az átlagos havi fizetés 20.000 lej volt, egy a négy jutalom egyenként 15.000 lejnek felel meg. Ebből a kincsár csak 45.000 lejre ismeri el a mentességi igényt. A mentesség az összeg 25 százaléknak felel meg, ami jelen esetben

11.250 lej. Ehhez hozzáadandó a negyedik jutalom adóköteles teljes értéke, azaz 15.000 lej, úgy hogy összesen 26.250 lej után fizetendő az alkalmazotti adó, természetesen felosztva ama időközök hónapjaira, melyekre a jutalom vonatkozott.

A rendelet 2. pontja hangsúlyozza, hogy összesen csak háromszor folyósított és legfeljebb csak három havi fizetésnek megfelelő jutalom részesülhet adómérséklésben, tekintet nélkül arra, hogy ez a jutalom mennyi időre jár.

A jutalom időpontjául a kifizetés kezdése és nem az az időköz, amelyre vonatkozik.

Az egy évi idő alatt a kereskedelmi év és nem a pénzügyi vagy alkalmazási év érvényes. Tehát január 1-től december 31-ig. Előfordul, hogy a folyó évben, január 1-től március végéig terjedő időben már folyósítottak jutalmakat és utánuk teljes összegében megfizették az alkalmazotti adót, minthogy az új intézkedés még nem volt érvényben. A rendelet úgy intézkedik, hogy még ebben az esetben is, a már folyósított jutalom beleszámítandó az összesen engedélyezett évi három jutalék számába, hasonlóképpen az év (további részében csak amennyi összeg erejéig marad fenn a mérséklés jogcíme, amennyi három átlagos havi fizetés összegéből fennmaradt. Jutalomnak számít az alkalmazottak élelmiszerpótléka vagy ruliázati segélye címén január elsejétől március végéig folyósított összeg is, ha abban a munkások vagy tisztviselők általában, vagy csoportosan részesültek.

A mérséklés kiszámításának szempontjából rendes fizetésnek a bizonyos időszakban folyósított állandó fizetés számít.

A mérséklésre csak a vállalat munkásai és tisztviselői tarthatnak igényt. Nem részesedhetnek ezzel szemben jutalmak mérséklésben az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai, minthogy ezek pénzügyi szempontból nem fizetést, hanem tanfélémet élveznek.

Mindazonáltal az igazgatótanácsnak azok a tagjai, akik állandó és tényleges működésük fejében rendes fizetést kapnak, jutalmak után a mérséklésre jogcímet támaszthatnak. (.)

cipők árát. (M. O. 1943 VIII. 21., 261. számú rendelet.)

A pénzügyminisztérium új felbélyegzett leveket (colli timbrate), rendeleti váltó-ur-lapokat és felbélyegzett idezési leveket, továbbá 5, 10, 20, 40, 60 és 100 lejes névértékű okmánybélyegeket, valamint 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 és 1000 lejes névértékű számlabélyegeket hoz forgalomba. (M. O. 1943 VIII. 16., 3220. számú államvetétfelkézirat.)

A propaganda minisztérium mellett működő bizottság újabb egy hónappal — szeptember 23-ig — meghosszabbította a képes levelezőlapok lepecsételéstől való árusítását.

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság az összes meglévő készletek bejelentésének kötelezettségével egyidejűleg zárta a parafint. A készletek bejelentését az államtitkárság bányászati igazgatóságának kell küldeni. (M. O. 1943 VIII. 20., 91.558. számú rendelet.)

Az ár-kormánybizottság a héten a tészta-gyár munkások (M. O. 1943 VIII. 19., 256. számú rendelet), az asztalos és butorasztalos iparban dolgozó munkások (M. O. 1943 VIII. 20., 259. számú rendelet), valamint a cipőgyárakban és műhelyekben foglalkoztatott munkások részére (M. O. 1943 VIII. 21., 260. számú rendelet) léptetett életbe új legalacsonyabb és legmagasabb munkabérek.

(.)

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

A munkaviszonyra vonatkozó fontosabb jogszabályok

Ismerteti CSAKAN Y BELA dr.
(Harmadik közlemény)

Az alkalmazottak fizetésének emelésére az egyik lehetőség tehát az ár-kormánybizottság előzetes engedélyének megszerzése, illetve annak engedélyének megadására, illetve annak megadására maga állapítja meg a megfelelő fizetéseket. A fizetések rendezésének másik módja a kérelmek a munkaiügyi felügyelőségek mellett működő döntőbírókhoz való vitelére. A döntőbíróhoz nem lehet közvetlenül fordulni, hanem bérösszevitközés esetén a munkaiügyi felügyelőnek közbenjárását kell kérni. Ha a közbenjárás nem sikerül, a munkaiügyi felügyelő erről jelentést készít s ennek kapcsán terjeszti a kérdést a döntőbíró elé. A döntőbíróhoz bér miatt való összevitközés elintézésére a munkaiügyi minisztérium is felkérhető, s a bíróság maga hivatalból is megindíthatja az eljárást. A döntőbíró határozata ellen a Bucurestiben működő legfőbb döntőbíróhoz lehet fellebbezéssel élni.

A ma már megszűntetett gazdasági beszerzési minisztérium, majd a nemzetgazdasági minisztérium, később a közellátási államtitkárság s most legújában az ár-kormánybizottság rendeletek útján állapította meg a fizetések mérvét. Az évek folyamán jelenek meg olyan rendeletek, amelyek csak bizonyos megnevezett vállalat, vagy vállalatok alkalmazottaira vonatkoznak, jelennek meg olyan rendeletek, amelyek bizonyos megyék, vagy kerületek területén bírtak hatállyal, s léptek életbe általános érvényű rendeletek is.

Az első ilyen általános érvényű rendelet a közellátási államtitkárság 1942 június 25-i, 848. számú rendelete, amely a hivatalos lap 1942 június 27-i, 147. számában jelent meg. E rendelet megengedte, hogy a vállalatok minden alkalmazottnak (tisztviselőnek, munkásnak egyaránt) külön engedély nélkül fizetés-emelést adhassanak. A rendelet minden munkaadóra általánosan vonatkozik, s az 1941 április 1-i fizetések alapul vételével legfeljebb 30 százalékos emelést engedélyez. Azok a cégek, amelyek e rendelet alapján alkalmazottak fizetését emelték, e címen nem kérhetik ter-

mékeik árának emelése, ugyanez a rendelet megállapította a keresített munkások fizetésének alsó határát is.

A második ilyen általános rendelet, már nem vonatkozik minden alkalmazottra, tehát a tisztviselőkre is, hanem intézkedéseit kizárólag a munkásokra nézve nyernek alkalmazást. E tekintetben azonban a rendelet általános, mert egyaránt vonatkozik minden munkásra, tekintet nélkül arra, hogy van-e keresítése vagy nincs, s tekintet nélkül arra, hogy milyen szakmában dolgozik. E rendelet az ár-kormánybizottság 1943 július 7-én, 221. szám alatt adta ki s a hivatalos lap 1943 július 10-i, 158. számában közölte. A rendelet szerint minden, bármilyen természetű kereskedelmi és ipari vállalat a fizetésen kívül minden oly munkásának, aki munkájából igazolatlanul nem maradt el, családi pótlékot köteles fizetni. A vállalat választása szerint ilyen címen havonta 500 lej, vagy minden munkanap után 20 lej fizetendő. A pótlék minden 14. évet be nem töltött gyermek után jár. Ha a gyermekek nem munkabírók vagy iskolába járnak, akkor a pótlék 16 éves korukig illeti meg a szülőt. Tanoncok után mindenképpen csak 14 éves korig lehet a pótlékot igényelni. A családi pótlék az igazoltan mulasztott munkanapok után is jár. Az igazoltanul mulasztó alkalmazottak családi pótlékából a mulasztott napok számának megfelelő összeget levonhatják a vállalatok. A családi pótlék rendszert a családfőnek (apának) fizetendő. A munkás hozzájárulásával a pótlék természetben is fizethető, ruházati vagy élelmiszeri cikkekben. A rendelet életbe léptetése idején a rendeletben megállapított összegnél magasabb összegekben folyósított családi pótlékok továbbra is érvényben maradnak s azokat a vállalatok fizetni kötelesek. Minden vállalat köteles az alkalmazottaknak szóló közleményekre szánt helyen kifüggeszteni azt, hogy a családi pótlékot a havi 500 lejes átalányösszegekben, vagy munkanaponként 20 lejes összegben kívánja folyósítani.

(Folytatjuk)

Kérdezzon — mi felelünk

L. J. ARAD. A városi illeték a lakbér értékének arányában fizetendő. (—)

H. R. VASCAU-VASKOH. A lakbértörvény 14. szakasza értelmében az 1942 április 23. után kötött új szerződésekben megállapított lakbér összege 1944 április 30-ig nem emelhető. Ajánljuk tehát, hogy bérelővel csupán addig az időpontig kössön újabb szerződést. (—)

B. A. BOGATA-MARODBOGAT. Több-ször megírtuk, hogy az új nyugdíj-törvény 140. szakasza szerint az 1924. évi román nyugdíj-törvény életbe léptetése előtt a régi magyar nyugdíjzabályok alapján nyugdíjazottak illetményeit nem vizsgálják felül, illetve nem számítják újra. E törvényszakasz második bekezdésében említett segély folyósításához nem szükséges a jelzett bizonylat beszerzése, annál kevésbé, mert ez nem is volna lehetséges. (—)

K. I. SICLAU-SIKLO. A fenti üzelet Önnök is szól. (—)

R. A. GATAIA-GATALJA. Mint falusi kisiparosnak nem kell forgalmi adót fizetnie, ha közvetlenül a fogyasztóknak készíti a két segédnél kevesebb munkaerővel dolgozik. (—)

M. K. INEU-BOROSJENŐ. A közmunka szolgáltatásáról intézkedő rendelet törvénynek a hivatalos lap 1943 április 15-i számában megjelent végrehajtási utasítása az 5. szakasz i) pontjában kimondja, hogy a 10—12 hónap közötti időtartamu mozgósítás vagy katonai összpontosítás teljes mentességet

biztosít a munkakötelezettség, illetve annak megváltása alól. (Oe.)

Határidő napló

SZEPTEMBER 1:

Ettől a naptól kezdve a városi és falusi pékműhelyeknek kötelező módon hétnapi kenyér sütéséhez elegendő barna és fehér lisztet, és külön 20 százalékos tartalékmenyiséget kell raktáron tartaniuk.

Az ideai adókövetés ellen fellebbezéssel vagy felülvizsgálati kérelemmel élt kereskedők és iparosok adójának behajtási tilalma véget ér.

Három hónap és két év közötti lévő marhák vágása eddig a napig lehetséges.

Falusi parasztnalmok jelentést tesznek az illetékes községvezetésnek az előző hónapban őrlésre vagy darává való átalakításra hozzájuk szállított gabona és más termény mennyiségéről külön-külön; a vám címén megtartott mennyiségről; a vámból a malom tulajdonosa vagy bérelője által saját háztartásra szükségletére megtartott mennyiségről; a vámból a hivatalos gabonagyűjtő szerveknek átadott mennyiségről és végül arról a mennyiségről, amely a vámból megmaradt s a malom raktárában található.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.

Készletpöt előállító gyárak és műhelyek bejelentik az ORAP-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.

Aug. 27, péntek
R. k.: Kalaz, József
Protest.: Gebuárd
Ortodox: Libér

Napkelte: 5 ó 10 p
Napny.: 18 ó 51 p
Nappal hossza: 13 óra és 38 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 180 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodájában, Motianu-utca 6. Tele fon: 17-11.

— Szeptember 15-én kezdődik a tanítás az iskolákban. (Bucuresti.) A Viata című lap közli a nemzetnevelési minisztérium közleményét, amely szerint az ország valamennyi elemi és középiskolájában a tanítás szeptember 15-én kezdődik. Szeptember 1. és 15. között a tanévnyitás előkészületi munkáját végzik.

— Éjjeli egy órától hajnali négy óráig nincsen vizsgálgatás Timișoara-Temesvárott. A timișoara-temesvári városi vízmű megakartási rendszabályokat fogantatosít és ezek tartamára éjjeli egy órától hajnali négy óráig lezárja a vízvezetékét. A városi közlelmzési szolgálat erre a körülményre felhívja a süttőparosok figyelmét azzal, hogy munkájukat úgy osszák be, hogy ebben az időben ne legyen szükségük vízre. A városi vízmű igazgatósága külön értesítést ad majd ki, ha a vizsgálgatás ismét rendszeres lesz.

— Öt alkalmazottnál kevesebbet tartó munkaadók figyelmébe. Az aradi társadalombiztosító hivatal közli azokkal az aradi munkaadókkal, akiknek ötnel kevesebb alkalmazottnak van és ezek után a betegsegélyző-illetéket bélyegragasztás formájában röjják le, hogy tíz napon belül kimutatást kell benyújtaniuk a társadalombiztosító hivatal harmadik emeletén lévő ellenőrzési osztályánál. A kimutatásban közölniük kell saját nevüket, foglalkozásukat és pontos címüket; a biztosított alkalmazottak nevét; a munkaadó és az alkalmazottak biztosítási könyvecskéjének a számát és az igazolvány érvényességének lejáratát; valamint azt, hogy minden egyes alkalmazott mikor lépett az illető munkaadó szolgálatába.

— A huszfogyasztás új rendeje Tarnaveni-Dicsőszentmártonban. (Saj. tud.) A város közellátási hivatalának rendelkezése szerint ezenul hétfőn, szerdán és pénteken szabad szarvasmarhát, disznót, borjút és borbécsét vágni. Ezek húsát a husiparosoknak heti négy napon át és pedig kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap szabad árusítani a fogyasztók részére. Vendéglőkben, bodegákban és sörcsarnokokban is csak ezeken a napokon szabad ilyen húst felszolgálni. A többi napon csak baromfi, füstölt hús, szalonna és hal adható a vendégeknek.

— Ellopta a rábizott szövetet. A timișoara-temesvári rendőrség letartóztatott egy Burileam Ion nevű frateriai-ujkissodai szabót, aki több rendeltől szövetet vett át, de a megrendelt öltönyöket nem csinálta meg, hanem a szövetet eladta. Burileam közben eltilint a városból és csak utóbb derült ki, hogy Orsován jár. Ott szintén átvett szövetet, valamint átalakításra való ruhadarabokat. A szövetet és a ruhadarabokat részint orsovai hajósoknak, részint a vonaton áta a ismeretlen egyéneknek.

CORSO-mozi, Arad

— Fgyedűll mozgó nyitott tetővel —

Ma bemutat. Flóadások 3, 5, 7, és 9-kor. Kacagató, bájos filmoperett a

Kék szakáll

LILIA SILVI a

Kék szakáll

2 órai vidám kacagás a

Kék szakáll

Délután 3 óraker matiné 45 lejes egységes helyárrakkal.

— Református istentisztelet és urvacsoraszias Deta-Dettán. Nits István frateriai-ujkissodai lelkes augusztus 29-én, vasárnap, délután hat órakor Deta-Dettán az otjani és környékbeli reformátusok számára istentiszteletet tart és urvacsorát oszt.

— Szülők figyelmébe. Az iskolai beiratások alkalmával felhívják a timișoara-temesvári magyar szülők figyelmét arra, hogy az állami elemi népiskolákban a beiratásokat augusztus 25. és 31-ike között, naponta 8-tól 12 óráig tartják. Az állami elemi népiskolák keretében magyar tagozat van a II. és III. kerületben. A gyárvarosi magyar iskola fiuk számára a Str. Titu Maiorescu 4 szám alatt, leánytagozat pedig a Str. Barnutiu-i állami iskola keretében működik. A tanköteles gyermekek iskolai beiratása a fennálló rendelkezések értelmében kötelező. A mulasztás büntetés alá esik.

— Országos vásár Sibiu-Nagyszebenben. (Saj. tud.) A polgármesteri hivatal rendelkezése alapján az ősi országos vásárt szeptember 7—9 napjain tartják meg. Szeptember 7-én, kedden lesz a juhvásár, szeptember 8-án, szerdán, a szarvasmarhavásár és szeptember 9-én, csütörtökön a lóvásár. Ez utóbbi napon tartják az áruvásárt is. Az állatvásároknak felhajtott állatoknak szabályszerű járlattal kell rendelkezni.

(*) Orvosi hír. Dr. Fischer Ilona, Arad, ismét rendel.

— Mozik műsora. Augusztus 26, csütörtök: Arad: Aro: „Jukka, a cirkuszkirály”, Corso: „Kék szakáll” (Lilia Silvi), Forum: „Ki boldogabb, mint én?” (Tijo Schipa, Maria Jakobini, Caterina Boratto), Urania: „Az elveszett paradicsom” (Fernand Gravey, Michelini Pressle). — Timișoara-Temesvár: Apolló: „Szerelmi komédia”, Capitol: „Öreg sziv megfiatalodása” (Emil Jaminca, Maria Landrock, Viktor de Kowa), Corso: „Macario cowboy” (Adriana Silvi, Elli Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo), Thalia: „Haján voltak” (Michele Alfa, Suzy Delaur, Jean Tisser.)

— Ügyeletés gyógyszerárak. Augusztus 26, csütörtök: Arad: Butta (Avram Iancu-tér), Janka (Regele Ferdinand-ut. 25.) — Timișoara-Temesvár: Belváros: Gsta (Brătianu-tér és Lonovici-utca sarok), Gyárvarosi: Meisner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Cristea Margareta (Lahovary-tér 1), Józsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Mehalá: Chioreanu (Cloeca-utca 18.) — Frateriai-Ujkissoda: Panajoth, — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi.

KANIKULÁBAN

A városi nyaraló lakást keres a faluban. Megkérdezi a gazdát:

- Aztán egészséges ez a lakás?
- Biz' egészséges az.
- Hát bohat, egerek, patkányok?...
- Mit a makk!

JÓ HALLÁS

Feleség: Nem értem, miért nem akar a kicsike aludni. Már mennyit énekeltem neki, mégis folyton sír.

— Férfj: Bizonyára jó hallása van neki.

Első bál

Írta: SZENTMIRHALYNE SZABÓ MARIA

— A timisoarai-temesvári piarista liceum és a Notre Dame-liceum nem vehet fel román tanulókat. A timisoarai-temesvári piarista-liceum, valamint a Notre Dame-liceum, most kiadott miniszteri rendelet értelmében, nem vehet fel ezáltal román tanulókat. Minakét intézet, mint ismeretes, román tannyelvű. A rendelet szerint, mint azt a timisoarai-temesvári „Dacia” című lap közli, a nemzetnevelési miniszter engedélyt adott arra, hogy a timisoarai-temesvári Carmen Sylva leányliceum, az állami Diaconovici Loga fiú-liceum és a leánygimnázium mellett a költségvetésen kívüli alsó és felső osztályokat nyithatnak. Ezekbe az osztályokba iratkozik be a piarista-liceum és a Notre Dame-liceum valamennyi eddigi román tanulója.

— Ételaj kiadása Braşov-Brassóban. (Saj. tud.) A városi közeletési hivatal rendelkezett, hogy a kereskedők vevőiknek személyenként 750 gramm ételajaját szolgáltatassanak ki. Az olajat a 2. számú ételajaj-jegy ellenében adják ki.

— A iernuti-radnóti gazdasági iskola elítélési díjai. Az alba-juliai-gyulafehérvári római katolikus püspökség által fenntartott iernuti-radnóti gazdasági iskola elítélési és fenntartási díjai a következők: iskolai beiratás 200 lej, iskolai felszerelés 400 lej, internátusi ellátás 18.000 lej és egy méter-mérés buza, internátusi felszerelés 1000 lej, orvos és gyógyszer 800 lej, mosatás 600 lej és egy kiló háziszappan. A felsorolt összegek az egész hat hónapos tanítási időre értendők és összesen 21.000 lej készpénzt, egy mássa búzát és egy kiló háziszappant tesznek ki. A beiratási díjak a beiratásnál egyszerre, az ellátási díjakból pedig 3 hónapra előre fizetendők. A gazdák az iskolába küldendő fiúk felvételi kérelmét minél előbb küldjék be, mert a későn jelentkezők a nagy számú előjegyzésre való tekintettel könnyen kimaradhatnak. A beiratáshoz a következő okmányok szükségesek: 1) születési anyakönyvi kivonat, keresztlevele, 2) állampolgársági bizonylat (másolat is jó), 3) iskolai bizonyítvány (értesítő nem elegetes), 4) vagyoni bizonyítvány, hogy a jelentkezőnek, vagy szüleinek mennyi saját birtokuk van mivelési ágak szerint kitüntetve, 5) erkölcsi bizonyítvány a községi előjáróságtól, 6) orvosi bizonyítvány, 7) bizonyítvány a nyári munkaszolgálatról.

Kifogástalan

mindenest,

jó bizonyítvánnyal, kis háztartásba szonnal felogadok. Jelenkezői d. e. 8—10. d. u. 2—4. Sips, Timişoara, Onitru-u. 5. a. II.

— Adományok. A dr. Kakrak-csecsemő-gondozó és gyermekotthon vezetősége a következők az intézetbe érkezett adományokért mond köszönetet: M. L.-né két kosár gyümölcs, Petri Ius néni két kosár szilva. D. Ius néni a nevenapján 5000 lej, P. I. 1200 lej.

— „Aranya” árultak... Az aradi rendőrség elfogta Duna Nicolae hunedoara-hunyadmegeyi bányászát, aki egy nőismerőse segítségével 1350 gramm nyersrezet aranyként akart eladni egy miculacai lakosnak. Az „aranyárusokat” átadják az ügyészségnek.

— Aradi szabotázsbírósi ítéletek. Az aradi törvényszék szabotázsbírósa Sarbu Maria cuvinu-kuvini asszonyt, mert a kaj-szinbarack kilóját az akkori 50 lejas hatóságilag szabályozott ár helyett 60 lejért árulta, hat hónapi munkatáborra ítélte. — Özvegy Bucsnáné, Guttenbrun községbeli lakos Miculita Dumitru-né paulisi-pálosi asszonynak lisztet adott el. Ezért hat-hat hónap munkatáborot kaptak. — Patean Aurelia pecicai-pecskai kereskedő nem függesztette ki üzletében az árakat és nem volt árjegyzéke, ezért egy hónapra munkatáborba küldték. A bíróság az ítélet végrehajtását mindhárom esetben felfüggesztette.

Már csak augusztus 31-ig lehet átírni a cukor- és olajjegyeket

„FURNICA-HANGYA”

Rogvasztási Szövetkezet Timişoara Józsefváros, Dragalina-tér 9, átvétele 22-00.

Gyárvaros, Traian-tér 8, táv. száma 40 18

— Még most sem hozták haza? Harmadszor fordult ki szobájából Tamás. A szobalány már csak a fejével ingett, hogy: nem.

A fiu titkolta idegességét, pedig szívet össze-össze szorította az izgalom. Végiggondolta, hogy tegnap este óta újabb, még sürgősebb munkát vihettek a szobához. Vagy: elkészült ugyan a frakk, de a kis inas elesett vele utközben. Lehet az is, hogy beszakadt az a remek hosszú szárnya. Pedig úgy állt a próbánál, mintha ráöntötték volna. Talán még a bálelnőknek sem lesz ennél különös frakkja!

Az asztalra már ki volt készítve a kékszalag. Aranybetűk jelezték rajta a rendezői tisztséget. Tamás megállt mellette egy pillanatra, aztán kezébe vette ledobott könyvét, de a türelmetlenség újra talpraeszköztette. Most meg a cellofánba csuszajtott frakkjait vette szemügyre. Hibátlanul szövődött a szalmaszerű napsztrón s a nyakkendő minájja hajszálra egyezett az ingével.

Keskeny, kékbarsony tokban apja ékszere is ott várakozott már az öltöző-asztalon. Ing- és készelő gyöngyök szelíd fénye csillant. Halvány pirosság szökent a fiu arcába s arra a vékony gyöngyosorra kellett gondolnia, amit egyszer a Magda nyakán látott...

A csengő élesen berregett. De most nem hallotta meg. Csak arra eszmélt, hogy a szobalány kipirult arcra hozta a frakkot. Két karján tartotta a szárnyakat. A ház néhány lakásában leánykák készülődtek. Tüill és csipke lebbent, selyem suhogott és virágok illagozok. De Terus éppen olyan büszke volt a maga elsőbálos fiatalurára, mint más szobalányok a kisasszonyaikra.

Tamás ajkába harapott, hogy el ne suhanjon az öröm kiáltása. De hanyagul ingett, hogy akassza fel a leány a ruhát, mintha már esztendőök óta függne frakk a szekrényében.

A hálósobából halk lépések közeledtek. Anyóka megismogatta fia haját és az órára mutatott.

Tamás anyja előtt is meg akarta mutatni, hogy izgalomnak nyoma sincs benne.

— Még ráérek!

— Apa érkezett. Bajuszán zokolt. Már az előszobában megharsant vidám hangja:

— Öljözik már a fiatalur?

Tamás a tükkör előtt állt. Már rajta volt a vadonatúj ing s hátul a kemény gallért is rágombozta. De most a férfiak mogorva arckifejezésével döfködte az első gombot.

Az apa arcán megérzés suhant át. Magát látta, éppen így, harminc esztendővel ezelőtt. Az az átkozott gomb akkor is mennyi galibát csinált! Majd elkésett. Mintha Anyóka eltalálta volna ura gondolatát. Odasugta neki:

— Segíts legkém. Nekem nem engedte...

De a gomb már utat tört a kemény galléron. Fellélegezve állt Tamás és a nyakkendő után nyult. Parányit remegött a keze, mikor forgatni kezdte a két, gömbölyödő végét. Am ujjai nem engedelmeseztek. Hiába gyakorolta előzőleg a csokorkötést, a piké nem csuszott úgy, mint a selyem.

— Apa kigombolta a kabátját:

— Várj, majd segíték.

— Nem, nem Tudom én magam is.

— De legalább megmutatom, hogy csinál.

Gyors kézzel megoldotta nyakkendőjét. Tamás félszeggel már nézegette, hogyan forgatja, csuszajtatja, milyen gyorsan válik lekészertü remekmű a két engedetlen végből. Utánapróbálta ő maga is, ám éppen fordítva.

Anyóka hirtelen székelt telt a tükkör elé. Megérintette fia vállát.

— Ül le, kisfiam. Apa majd mögéd áll. Te meg nézd, a tükkörből; hogyan csinálja.

Már nem ellenkezett Tamás. Engedelmesen ült le s harmadik próbára csakugyan sikerült is a nyakkendőkötés. Igaz, hogy közben édesapa levetette a kabátját:

— Ne haragudj, lelkem. Nagyon meleg van idebent.

— Hozzam a házikabátod?

— Most ne. Majd ha elkészülünk. Tedd fel, szívem, a szalagot.

Most hát elérkezett anyóka nagy perce is! Kisimogatta a fia mellén a szalagot. Pontosan középbe igazította a betűket. Mig megerősítette, érezte haján Tamás gyöngéd csókját.

Apa közben elővette a frankkmellényt. Elismerően bólintott:

— Milyen okos dolog, hogy nincs háta! Nem lesz meged!

Eligazgatta Tamás hátán a szakállaszerű lebbényt. S megakadt a szemé a gallérgombon.

— Hát ezt honnan vetted?

— Uridívat-üzletben. Ez a legmodernebb. Mindenki ilyejt hord.

Apa megcsóválta s fejtét: a gomb nemcsak lefelé horgozódott, hanem felfelé is. De azért nem szólt. Ráségitette fiára a frakkot. S bekövetkezett, amitől félt.

Olyan melege lett, hogy hirtelen ledobta a mellényt is.

Tamás még nem vette észre apja izgalmat. Nezegette első nagyvívagias gombját. Aztán megfordult, hogy oldalra is lássa. S akkor meghökent. Mert a gallérgomb, az uridívat-üzletben vásárolt legmodernebb gomb úgy kiugrott a remekbeszabott frakk nyakán, hogy falun azt mondták volna rá: átjött szájába be lehetne önteni egy kobai gabonát.

Tamás keze lehanyajlott. Anyóka eltűnt. Apa már baprajt a saját gallérján, s mire Anyóka tenyerén hozta a régi-módi, használható gombot, apa gallérja már az asztalon kuskorodott. S most egyesült erővel azon mesterkedett fiával, hogy ne kelljen megbontaniok az egész épitményt.

Végre sikerült nagyobb vetkőzés nélkül, csak a nyakkendőkötés nagy munkájának megismélesével átcsereplőnek a gombot. De az óramutató viharzóan sietett s apa már ingujját is feltúrta. Anyóka nem tudta eltojítani mosolygását. Tamás meglátta ezt a tükkörből és hátrafordult. S akkor anyóka szabadjára engedte a kacagást. Jáékos gyermek gyanánt mutatta meg gondolatát:

— Talán jobb, ha kimegyek. Ha még soká tart az öljöztetés apa teljesen levelezek közben...

Nevettek mint három pajkos pajtás. Aztán csak a frakksebet keresték meg egyesült erővel. Belesüllyesztették a szép glaciékesztyűt. Pár csepp kölnivíz illatozott fel körülöttük. S a csillogó hajú, ragyogószemű fiu elégedetten mosolygott.

Az anya keze egy pillanatra összetévedt. Apa közelébb húzódot hozzá, s míg fia cigarettafőraját rendezte, elszabadult ajkáról a régi megszólítás:

— Lajod, Agnes?

Emlékek szállodostak körülöttük. Szerelmük akadályát, az egymásért vívott harcok elevenedtek fel lelkükben. S míg egyre jobban összesimultak, előttük állt már a fiu is. Cseppet sem törőve a naqyszerű inggel, egyszerre omlorult anyja keblére. Aztán megcsókolta apja kezét.

— Mulass jól, kisfiam!

Anyóka átölelte Tamás vállát. Az ajtó felé indult vele. S mintha még hiányozna valami utóvaló, halkán sugta a fülebe:

— Csókoldom a kis Magdát.

— Pályázat tanárnői állásokra. A sibiu nagyszabani szentferencendi nővérek vezése alatt álló püspöki tanintézet pályázatot hirdet a következő tanárnői állásokra: 1) számtan, fizika-kémia a gimnaziumban és tanítónképzőben, 2) háztartástan és kézmunka ugyanott. Pályázhatnak érvényes oklevéllel bíró tanárnők, olyanok is, akiknek még nincs véglegesítő (capacitate) vizsgálatuk. Római katolikus vallásuk előnyben részesülnek. A szükséges okmányokkal felszerelt pályázat augusztus 30-ig nyújtandó be a tanítóképző igazgatóságához. Cim: Sibiu, Strada Deakului 4.

SPORT

Válogató jellege van a vasárnapi öko.vivo vadalnál

A szeptember 19-én Timişoara-Temesvárotól szereplő norvát öko.vivók ellen a rendezők Banság válogatóját akarják szembe állítani. A válogatás szempontjából igen fontos a timisoarai-temesváriaknak az UDR elleni vasárnapi mérkőzése, amely az Apollo mozi kertjében 10 órai kezdettel kerül elődöntésre. Kemény küzdelem lesznek majd a válogatóság megszerzéséért a következő páro között:

Secosan (UDR)—Negru II. (CFR), Bordon (UDR)—Dumitru Marin (CFR), Lukacs (UDR)—Stojkovic (Chinezul-CAMT), Suciu UDR—Germán (Chinezul-CAMT). Moldovan (UDR)—Weiss (CFR), Jana (UDR)—Cilicze (Chinezul-CAMT), Nicht (UDR)—Petre Mihai (CFR), Tóth II. (UDR)—Krauser II. (Chinezul-CAMT), Gages (UDR)—Popovits (Chinezul-CAMT), Bricher (UDR)—Menczer (Chinezul-CAMT).

A vasárnapi küzdelemnek még külön vonzereje van azért is, hogy a timisoarai-temesvári versenyzők visszavágásra is készülnek, mer legutóbb Resita—Resián 8:12 arányban vereséget szenvedtek.

Rádió

AUGUSZTUS 28, SZOMBAT

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13 Bajársi óra, 13.56 Hírek németül, 14 Hírek, 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 Szórakoztató zene, 15.40 Katonák üzenek, 16.40 Hírek oroszul, 17 Fuvós zenekar, 18 Egyházi hangverseny, 19 Hírek németül, 19.15 Bécsi zene, 19.45 Hírek, 20 Két zongorás hangverseny, 20.40 Előadás, 21 Hangverseny, 22 Hírek, sportesemények, 22.15 Közlemények, 22.20 Szórakoztató zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Könnyű zene 13 Zenekar, 13.30 Hírek, 13.45 Zenekar, 14.15 Román énekek, 19 Előadás, 20 Háborus krónika, 20.15 Német indulók, 20.30 Operakettősök, 21 Hírek, 21.18 Kamarazene, 22 Táncclemezek.

BUDAPEST I.: 6.25 Torna, zene, hírek, zene 10 Hírek, 10.15 Zenei egyveleg, 11.15 Zongora, 11.40 Felolvasás, 12.10 Szalóznene, 12.40 Hírek, 14 Fuvós zenekar, 14.30 Hírek, 15 Zenekar, 15.30 Vig csevegés, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul szerbül, magyarul, 17 Zenekar, 17.45 Hangképek innen-onnan, 18.05 Felolvasás, 18.50 Hírek 19 Opera, 20 Műteremtőgátás, 20.50 Szórakoztató zene, 21.40 Hírek, 22.10 Táncczene, 23.10 Népdalok, 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 16 Táncclemezek, 17 Zongora, 17.25 Hanglemezek, 17.35 Előadás, 17.50 Ének 18.15 Táncczene, 18.15 Előadás, 19.20 Vonószene, 20.10 Előadás, 21 Hírek.

Szépítők, nattanások, málfoltok, mltaszerek, bőrküritések, rá-cok eltűnnek a Hegyiskrém használatá után. Az arcbőr üde, s ma, tetszetős, fiatalos lesz. Géniusz-krém estei vagy nappali használatra egy téglai 150 lej. Géniusz puder 200 lej. Géniusz szappan 100 leaz. — Póráktár.

Dr. FÖLDES Gyógyászterápa.

Arad. — A v. úki megrendeléseket postán utánvétellel küldik.

Apróhirdetések

16-18 ÉV KÖZÖTTI katolikus magyar fiúkat keresünk szobainasnak. Jelentkezzenek Arad, Bratianu-utca 2-4 szám alatt, a házfelügyelőnél. (1739)

JÓKARBAN lévő tárkocsi eladó, 20 mázsa terhet elbir. Kiss Mihály, Aradul-nou, Dengl Iosif-utca 8. (1734)

HEVERŐ összecsiszható, vasagy, beépített sodronnyal, 3 matracal eladó. Arad, Ep. Ciorgariu-utca 15, első emelet, 2. (1735)

HORDÓT, használtat, borost vagy páliakást, jó állapotú veszek 50-től 350 literesig. Címeket ármegjelöléssel Pratscher József, Brad címre kérek. (1736)

ÜGYNÖKÖT alkalmazunk élelmiszer elhelyezésére. Cím „Ceres”, Arad, Catedralei-tér 12. (1737)

ÖRÖKBE fogad magános, idős ember kisebb igényű leányt, aki gondját viseli. Kap. Ingatlan vagyont. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1738)

ELADÓ fűszerüzlet berendezése részletekben is, nagy mákdaráló és tizedes-méreg. Arad, Eminescu-utca 44. (1739)

FŐMOLNARI állást keres 35 éves, román, gyakorlattal bíró főmólnár, nagyobb vámmalom, vagy kereskedelmi malomban. Szereléshez is ért. Salamon Gergely, Glegovat. Arad-megye. (1740)

SZÓDAVIZ-kihordására katonaságtól mentes férfit, jó fizetéssel, azonnal alkalmazunk Victoria-szilkvizyár, Arad, Bihorului-ut 7 (Viaduktnál.) (1741)

MINDENES leányt alkalmazok. könyvvél, eljegyé. Jelentkezni Arad, G. Joneser-utca 17 szám, 2. ajtó alatt. (1742)k

Jön a CAPITOLBA

VASFÜRDŐ újonnan átalakítva a közönség rendelkezésére áll reggel 5-től este 10-ig. Arad, Plevnei-tér 2 szám. (1743)

ELSŐRENDŰ, szürke, puha özbőr, férfi-cipő 43-as, végig vörös gumí (tenisz) talppal, csaknem új, 4200 lejért eladó. Arad, Eminescu-utca 5 szám. (1744)

MÉRLEG ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRA képesített könyvelő órákonyvelést, könyvek megkezdését, hátralékok feldolgozását vállalja. Címeket „Órákonyvelő” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1745)

DIVATOS uriszoba-butor, nagy ebédlőszőnyeg, 2-ajtós jég szekrény eladó. Arad, V. Hotoran-utca 22. (1746)

A FEHÉR KERESZT-kávéház bérbeadó. Értekezni a szálloda igazgatóságával. Arad. (1747)

Mész

vagontételben olcsón eladó. „**VARNIȚA**” Peștera-Boi, Județul Hunedoara

TÁRSAT KERESÉK meglévő nődivat-szabóságához, Arad, Stroescu-utca 5/a. (1748)

HATSCHER-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, távbeszélő 16-95. 8000,000: murespart-i bérvilla, 7000,000: kettőstelkű üzletés bérház, 5000,000: korszerű murespart-i háromlakásos villa, 4000,000: városi házhöz közel bérházrész. 3750,000: Carol-körutnál bérház 180,000 jövedelemmel. 2350,000: szerb-emplom táján háromszobás nagykertes. (193)

ELADÓ 30 Hp Vallis traktor kifogástalan állapotban. Cím: Kőműves Károly, Peregulmic-Kispereg. (215)

VENNÉK korszerű előszoba- és teljes kombinált festett szobabutort. Cím Reclamanál. Arad, Eminescu-utca 4. (219)

ALKALMAZUNK szeptember 1-re elsőrendű szakácsot vagy szakácsnőt jó fizetéssel. Patcoava éterem. Arad, Avram Iancu-ér. (218)

CORSO-MOZI TELEFON: 38-95
 3, 5, 7, 9 KOR
 Náländi im és humor leje a: este a kertben.
MACARIO COWBOY
 Adriana Sivieri, Eli Parvo, Giovanni Grasso, Carlo Rizzo.

CSEMEGEÜZLETBE 2 leányt kiszolgálónak alkalmaznak. Arad, Cristian și Comp., Arad, Closca-utca 1 szám. (1749)

KIFOGASTALAN szobaleányt éves bizonyítványokkal, szeptember elséjére felfogadok. Szentgyörgyi, Arad, Carol-körút 8. (1750)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő mély gyermekkeszi eladó. Arad, Caragiale-utca 24. (1751)

BUTOROZOTT szoba kiadó és zománczott tüzhely eladó. Arad, Sarbeasca-utca 14. (1752)

KIFUTÓFIUT azonnalra alkalmazok. Frick fessődjé, Arad, Baritiu-utca 14. (1753)

TÉPŐFARKAS, teljesen jó állapotú, eladó. Schwelengraber. Arad, Banul Marcinai-utca 11/a. (1754)

NŐI KERÉKPART, jó állapotban lévő, Wertheim-pénztárt, nullást vagy egyest, keresek Címeket Reclama-hoz. Arad, Eminescu-u. 4 kérek. (1755)

ARO-kert, Arad Távbeszélő 24-45
 Ma C-ak 4 napig.
JAKKA (A cirkusz-király)
 előadások 3, 5, 7 és 9 óra a kertben.

KIFUTÓFIUT vagy leányt alkalmazok. Arad, 29 Decembrie-u. 12 szám. (1756)

12-SZEMÉLYES finom porcelánkészlet: jutányos áron eladó, Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1757)

PAPLANOKAT készit, használtakat új dologoz Glück, Arad, Baritiu-u. 8, Avram Iancu-tér mellett. Ugyanott új dologozt paplan és heverő eladó. (1758)

Az idény legnagyobb film-eseménye

KISEBB HÁZAT átserelnék nagyobbba, ráfizetéssel, két szép függőnyt veszek. Arad, Grigorie Comsa-utca 37. (1759)

BELYEGGYÜJTEMÉNY és festett hálószobabutor eladó. Arad, Saguna-ut 6 szám, 8-10 és 5-7-ig. (1761)

PORCELÁNKÉSZLET, 12-személyes, finom cseh gyártmány, jutányos áron eladó. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1762)

NŐI BARNÁ BAKANCS, 38-as, egészen új, eladó. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1763)

VARRÓLEÁNYOKAT állandó munkára alkalmaz: Divatszalon, Arad, Av. J. Savu-utca 3 sz. (1764)

JÓ, BÉCSI keresztűros zongora eladó Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (1765)

LEGJOBB minőségű uborka (ecetbe való) 8-10 cm. hosszú, valamint vizesuborka 10-15 cm. hosszú, vagontételben is kapható Bakos Jánosnál, Bodo. u. p. Balint, jud. Severin. (4261)

UKANIA filmszínház Arad Kellemes hűvös terem. Tel.: 12-32

Ma és mindennap. Dráma epizód a legnagyobb színészekkel
 Fernand Gravey, Micheline Pressle

Az elveszett paradicsom (Paradis perdu)

Kövekezik: **Macario csavargó** kacagató bóhozat.

KORSZERŰ, díofumiros hálószoba sürgősen, olcsón eladó. Timișoara III., Memorandului-u. 110. (6678)

VENNÉK jó állapotban lévő kerti esőbutorot és két fehér pulit. Timișoara IV., Emanuel Gojdu-u. 7. (6679)

UTAZÓ, ki fűszereket látogat, vidékre mellékcekket kaphat. Cím a timișoara kiadóban. (6597)

NAPSZAMOST, fiatal, felfogadunk. Timișoara III., Carol-körút 45. (6677)

MEGBIZHATÓ, rendes bejárónőt azonnali belépésre keresnek. Németül beszélő előnyben. Ugyanott pianinó és férfiruha eladó. Timișoara, III., Mitropolitul Varlaam-u. 24. középső emegő. (6682)

ELADÓ 4+1, állomásokat jól elkülönítő rádió és Singer-varrógép. Timișoara III., Brancoveanu-u. 80. (6683)

PERZSASZŐNYEG (belföldi), 1x2 méter és kisebbek eladók. Timișoara III., Diana-u. 2. I. ajtó. (A hatos villamos mentén, a Cluj-utca mellékutcaja.) (6684)

NÉMET, román, francia és angol nyelveltek a legjobb módszer szerint, jutányosan. Timișoara III., Eneas-u. 34. (6686)

BŐR-UTAZÓTÁSKA ELADÓ. Valódi, finom bőr-táska, uradalmi ruhatárból, vászonhuzzattal, 20.000 lej. Érdeklődni Timișoaran, távbeszélő 26-84. (6689)

50-ÉVEN felüli mindenek szakácsnő uri háznál szeptember 1-re, állást keres. Ugyanott bejáró szobaleány is állást keres. Cím: Timișoara II., Ion Creanga-u. 6, 14. ajtó. (6687)

MINDENEST, ki a főzéshez is ért, azonnal felfogadunk. Érdeklődni Timișoara I., Petre Carp-u. 5 szám alatt, a házmesterél. (6688)

FORGALMAS helyen lévő, jólmenő mechanikai és lakatosműhely villannyal hajtott gépekkel, anyaggal, négy tanonccal, új esztergappal és hegesztővel, üzlettel, teljes berendezéssel betegség miatt eladó. Cím: Mechanica de precizie și motoare, Lipova, Regele Ferdinand-utca 32. (4289)

MINDENES, jól főző bejáró szakácsnőt keres szeptember 1-re 2-tagu család. Jelentkezni lehet d. u. 5-8 óra között. Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 7, II. emelet, 18. (6688)

FŐMOLNART azonnalra keresünk. Cím: Eibert-féle malom, Orțișoara. (6595)

SZABÁSZATI TANFOLYAM. Az utolsó nyári tanfolyam nyílik meg szeptember 1-én az országos szabásati iskolában (Szabásati Akadémia.) Női és férfi-ruhatárakban. Beiratkozás: Timișoara I., Unirii-tér 5, II. em. (6690)

TISZTA akadéméz 530 lejért kapható Hirschl-féle fűszerüzletben. Timișoara IV., Fröbl-utca 38, Csermák-ház. (6691)

A könnyekből fakadt szerelem

KONYHABUTOR, 2 ágy, szekrény, gyermekágy és egyéb holmi eladó. Timișoara III., T. Cipariu-u. 6. (6710)

FÜSZERÜZLET forgalmas helyen, betegség miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Timișoara II., Dorobantilor-u. 23. (6711)

Az olasz filmgyártás büszkesége

A VÁROSBAN jártas kocsis, valamint állandó munkások jó fizetéssel állást nyerne Wolf Mátyás fakeskedőnél, Timișoara IV., Bolintianu-u. 11. (6712)

SZORGALMAS, többévi gyakorlattal bíró mindenek, ki a háztartás minden ágában jártas, bejárónői állást keres, esetleg vendéglőbe is menne kiségetni, napidíjért is. Timișoara III., Rusu Sirianu-u. 80. (6709)

GYERMEKKOCSI-javításokat, tisztítást, átfestést, kárpitozást vállalok. Ugyanott felfogadnak inast. Eladó kifogástalan állapotú sportkocsi. Timișoara II., Matașariu-u. 36. (6647)

ÜVEGAJTÓ tokkal, szekrénynek is használható asztal eladó. Ugyanott asztalosmunkát is vállalnak, Timișoara, Carol-körút 51, 11. ajtó. (6681)

GUMISÓ, kifogástalan, kertlocsoláshoz, permeterő, 1-ajtós jég szekrény, üllőkád, vastag kenderkötél eladó. Timișoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4297)

TRAKTORKÖNYV elveszett hétfőn délután Timișoaran, a józsefvárosi Fröbl-utcaiban. A traktorkönyv száma 293.952/38.255 (Diesel-Hanomag márka). Megtaláló 500 lej jutalomért adja át a Déli Hirlap timișoarai szerkesztőségében. (4296)

ELADÓ közepmagas termetre való világos kosztüm, továbbá nyári ruhák, kifogástalan állapotban. Cím a timișoara kiadóban. (6693)

KERESEK jó állapotban lévő keleti, perzsa összekötőket. Ajánlatokat a timișoara kiadóba „Közvetítők kizárva” jellegre kérek. (6695)

GÉPIRONÓT, pénztárosnőt, jó irodai munkacéret keres vállalat. Irásbeli ajánlatokat „Garancia-képes” jellegre a timișoara kiadóba kérek. (6694)

HÁLÓZATI rádió, 4+1, használt, de kitűnő állapotban lévő, egy 1/10 lóerős, 220 voltos villanymotor és egy bakelit-prés eladó Sander rádióüzletében, Timișoara II., Cantacuzino-utca 2. (6697)

DIVATOS konyhaberendezés, kombinált szoba sürgősen eladó, Timișoara II., 3 August-u. 27. Fánteanu, az udvarban. (6680)

JOBH HÁZBÓL való tanulóleányt felfogadok. Cím: Franz, Timișoara I., Regina Maria-körút 21. (6699)

RADIÓ, 2+1 lámpás, három hullámhosszra épített, 8000 lejért eladó. Cím: Timișoara III., Ulpia Traian-u. 18. (6700)

VÁLLALOM liceumi rendes, vagy magántanuló minden tantárgyból való előkészítését (korrepetálását.) Timișoara III., Eneas-u. 34. (6635)

TELJES hálószoba és konyhaberendezés sürgősen eladó. Timișoara II., Maresal Joffre-u. 5, I. em., 4. ajtó. (6702)

FIATAL jobb leányt vagy asszonyt bejárónőnek felfogadok. Csakis tisztá, rendes egyén jelentkezzen, aki a takarításához kifogástalanul ért. Timișoara, Fratelia, VIII. utca 6. (6703)

ESZTERGÁLYOST és lakatos-tanoncot felfogadnak. Timișoara IV., Gelu-u. 26. (6704)

KÖNYVSZEKRÉNY eladó. Timișoara, Bucuresti-u. 6. (6705)

KERESEK 1-2-szobás, fürdőszobás lakást. Ajánlatokat „Szellős” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (6706)

HARISNYAFEJELŐ rőket, invizibil vagy standard géphez, továbbá lapos géphez értő kőtőnőt felfogadunk. Timișoara II., Prsta Traila-u. 11. (6707)

KONYHABUTOR, 2 ágy, szekrény, gyermekágy és egyéb holmi eladó. Timișoara III., T. Cipariu-u. 6. (6710)

FÜSZERÜZLET forgalmas helyen, betegség miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Timișoara II., Dorobantilor-u. 23. (6711)

Az olasz filmgyártás büszkesége

A VÁROSBAN jártas kocsis, valamint állandó munkások jó fizetéssel állást nyerne Wolf Mátyás fakeskedőnél, Timișoara IV., Bolintianu-u. 11. (6712)

SZORGALMAS, többévi gyakorlattal bíró mindenek, ki a háztartás minden ágában jártas, bejárónői állást keres, esetleg vendéglőbe is menne kiségetni, napidíjért is. Timișoara III., Rusu Sirianu-u. 80. (6709)

GYERMEKKOCSI-javításokat, tisztítást, átfestést, kárpitozást vállalok. Ugyanott felfogadnak inast. Eladó kifogástalan állapotú sportkocsi. Timișoara II., Matașariu-u. 36. (6647)

ÜVEGAJTÓ tokkal, szekrénynek is használható asztal eladó. Ugyanott asztalosmunkát is vállalnak, Timișoara, Carol-körút 51, 11. ajtó. (6681)

GUMISÓ, kifogástalan, kertlocsoláshoz, permeterő, 1-ajtós jég szekrény, üllőkád, vastag kenderkötél eladó. Timișoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4297)

TRAKTORKÖNYV elveszett hétfőn délután Timișoaran, a józsefvárosi Fröbl-utcaiban. A traktorkönyv száma 293.952/38.255 (Diesel-Hanomag márka). Megtaláló 500 lej jutalomért adja át a Déli Hirlap timișoarai szerkesztőségében. (4296)